

29.04.24
Укр.мова

Клас: 6-А (2гр.), 6-Б (1гр.)
Вч.: Харенко Ю.А.

Повторення та узагальнення. Орфографія

Мета:

повторити й узагальнити вивчені орфограми в написанні іменників, прикметників, прислівників, часток із повнозначними словами; знаходити і виправляти помилки в написанні складних слів; повторити й поглибити знання учнів про уживання префіксів *с-, роз-, без-, пре-, при-, прі-* та апострофа перед буквами *я, ю, є, ї*; розвивати пам'ять, уміння школярів порівнювати, аналізувати; виховувати почуття любові до рідного слова.

«Мозковий штурм»

- Що вивчає орфографія? Що таке орфограма?
- У чому полягає різниця між орфограмами буквеними та небуквеними?

Працюємо складних слів

Складні слова пишуться через дефіс

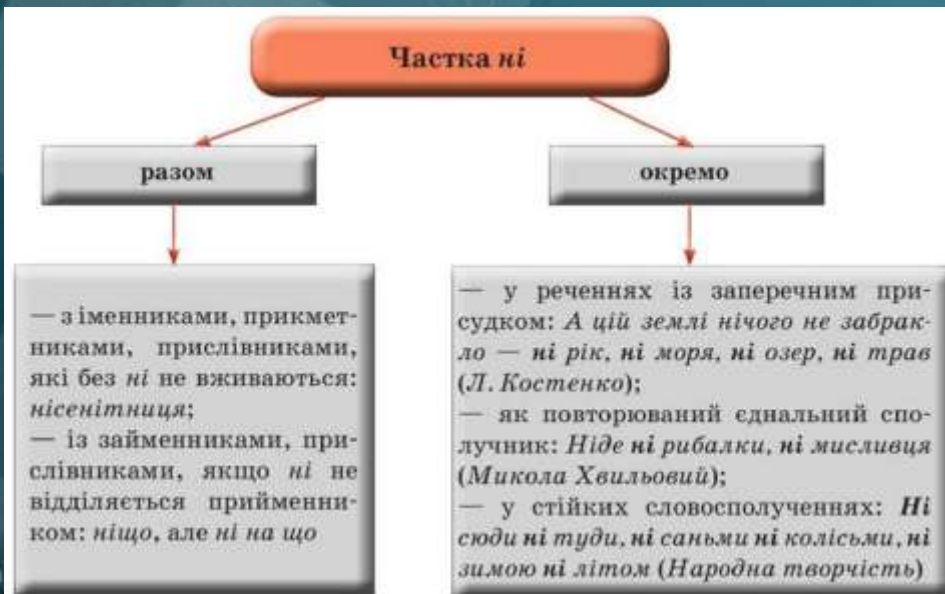
Правила	Приклади
повторення того самого слова з метою підсилення його основного значення	<i>тихо-тихо, білий-білий, читав-читав, ча-ча-ча (танець)</i>
поєднання синонімічних, антонімічних, близьких за значенням (що передають єдине поняття), спільнокоренових слів, але з різними закінченнями, префіксами й суфіксами	<i>зроду-віку, більш-менш, батько-мати, великий-превеликий, давним-давно, з давніх-давен, з діда-прадіда, мало-помалу, повік-віки, радій-радісінський, сила-силенна, тихий-тихесенький</i>
Запам'ятай! Два однакових іменники, з яких один має форму називного відмінка, а другий – орудного, пишуться окремо. Так само й займенники: <i>сама самотою</i> .	<i>кінець кінцем, чин чином, честь честю, одним одна, рік роком</i>
поєднання слів, що означають приблизність	<i>не сьогодні-завтра, шість-сім, день-другий, година-дві, три-чотири.</i>
Запам'ятай! Між цифрами, що позначають приблизність або числові межі, ставиться тире	<i>учні 9 – 11 класів, 3–4 (дні), III – IV рівня акредитації, I – III ступенів</i>

Правопис складних слів

Пишуться разом	Пишуться через дефіс
Якщо утворені від підрядного словосполучення: <i>борода сива — сивобородий</i>	Якщо утворені від сурядних сполучень слів (ці слова можна з'єднати сурядним сполучником): <i>історичний і культурний — історико-культурний</i> . Винятки: <i>жовтогарячий, червоногарячий, глухонімий, сліпоглухонімий, хитромудрий, зловорожий</i>
Усі складноскорочені слова та похідні від них: <i>універмаг, музучилище</i>	Повторення того самого слова з метою підсилення його значення: <i>довгий-довгий, тихо-тихо</i>
Усі слова з першими частинами: <i>авіа-, фіто-, електро-, кіно-</i> й под.	Поєднання синонімічних або антонімічних слів: <i>купівля-продаж, плаче-ридає</i>
Усі слова, які є загальними назвами, з першими частинами <i>пів-, напів-, полу-</i> : <i>півсела, піваркуша, напівсон</i> . Але власні назви — через дефіс: <i>пів-Києва, пів-Англії</i>	Слова із тим самим коренем, але з різними префіксами, суфіксами, закінченнями: <i>старий-престарий, мало-помалу</i>
	Близькі за значенням слова, що передають одне поняття: <i>хліб-сіль (їжа), щастя-доля (талан)</i>
	Складні слова іншомовного походження: <i>вакуум-апарат, екс-чемпіон, рок-опера</i> і под.

Правопис часток з повнозначними словами

Розподільний диктант

— Запишіть слова у дві колонки: ті, які треба писати разом; ті, які треба писати через дефіс. Поясніть написання.

Товсюди, мовно-літературний, босоніж, хтозна-де, північно-східний, жовтогарячий, темно-зелений, краєзнавчий, восени, далеко-далеко, більш-менш, чорноземний, білозубий, шестизначний, льон-довгунець, півдороги, пів-Одеси, по-господарськи, червоногарячий, будь-що-будь, споконвіків, бозна-який, фізико-математичний, абиякий, казна-котрий.

Орфографічний практикум

— Запишіть прислівники та прислівникові сполучення, знявши риску. Поясніть орфограми.

Без/пуття, без/перестанку, без/сумніву, без/кінця/краю, на/щастя, на/зло, по/суті, з/від/усюди, в/решті/решт, день/у/день, вряди/годи, всього/на/всього, давним/давно, до/відома, в/шосте, до/ладу, до/вподоби, по/тихеньку, ген/ген, рік/у/рік.

«Уживання префіксів з- (с-), роз-, без-», «Уживання префіксів пре-, при-, прі-»

ПРЕФІКСИ

РОЗ- БЕЗ-
ЗАВЖДИ ПИШИ
З БУКВОЮ

З-

РО	З	ПИСАТИ	БЕ	З	ВОДНИЙ
РО		БИТИ	БЕ		КРИЛИЙ
РО		ЇХАТИСЬ	БЕ		КРАЇЙ

© ВСІ АВТОРСЬКІ ПРАВА ЗАХИЩЕНО
ВИДАВНИЦТВО "СПОЛОХ". З ПИТАНЬ ПРАВДИНИ ТАБЛИЦЬ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА ТЕЛ (044) 950-7171, 954-2877.

ПРЕФІКС ПРИ-

НАБЛИЖЕННЯ	ПРИЄДНАННЯ	НЕПОВНОТА ДІЙ
------------	------------	---------------

ПРИ **БІГТИ**
КЛЕЇТИ
ГРІТИ

ПРЕФІКС ПРЕ-

ДУЖЕ !

ПРЕ	ГАРНИЙ	ДУЖЕ
	ДОБРИЙ	ГАРНИЙ
		ДУЖЕ
		ДОБРИЙ

© ВСІ АВТОРСЬКІ ПРАВА ЗАХИЩЕНО
ВИДАВНИЦТВО "СПОЛОХ". З ПИТАНЬ ПРАВДИНИ ТАБЛИЦЬ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА ТЕЛ (044) 950-7171, 954-2877.

Вправа «Я — редактор»

— Підкресліть слова, які написано неправильно. Виправте помилки.

Сфотографувати, зхилити, розпитати, безпечний, схитрувати, розхитати, преміський, приклеїти, пресушений, преширокий, предобрий, приліпити, предорожній, привітати, спитати, пресоромити, зтерти, зсохнути, розсаджувати.

Орфографічний практикум

— Спишіть слова, ставлячи, де потрібно, апостроф.

Пів..юрти, пів..Ялти, духм..яний, миш.. як, торф..яний, інтерв..ю, інфекція, грав..юра, черв..як, пів..ящика, мавп..ячий, пів..яблука, дит..ясла, різьб..яр, розв..язати, св..ятковий, Лук..янченко, між..ярусний, б..юро, від..єднати, моркв..яний.

Робота в парах

— У кожному слові визначте орфограму. Доберіть і запишіть 2-3 слова з цією орфограмою.

Зразок: знання — гілля, зілля.

Прегарний, розповідати, безпечний, стерти, ясно-зелений, будь-де, прибережний, прірва, морквяний, п'ять.

Робота з підручником

Виконати вправи 555, 556.

55 **Перепиши** подані слова. **Устав** пропущені літери **е, и, і**.
Визнач «зайве» слово.

Пр..мудрий, пр..мудритися, пр..мудрість, пр..красний,
пр..краса, пр..крашений, пр..красити, пр..зирливий,
пр..зирливість, пр..глухий, пр..глушений, пр..глухий,
пр..жовклий, пр..жовтий, пр..жовкнути, пр..звище,
пр..звисько, пр..оритет.

556 **Перепиши, устав** пропущені літери **з** або **с**.

Ро..казати, бе..коштовно, ..фокусувати, ро..пустити,
..питати, бе..печний, ..цідити, ро..чинити, бе..хатько,
не..кінченний, ро..киснути, ..шити.

Домашнє завдання:

**Повторити вивчені
правила, виконати
вправу 557.**